

L' IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES D' UNA SOCIEDAT DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número. . . . . 2 céntims.
 Fora de Palma » . . . . . 2 1/2 »
 Números atrassats » . . . . . 4 »

Sonará cada dissapte, si té vent a sa flauta.

S' envían es números a domicili, tant a dins Ciutat com a ses Viles, pagant per adelantat a s'Administració (Cadena de Cort n.º 11), 1 pesseta a conte de 16 números.

SA PRIMERA VOLADA Y SA DERRERA SURADA.

I.

Era el *Corpus* de Sant Miquèl: ses altres Parròquies ja no fan processons; de manera que mos han dexats sense octava; per axò volèm fé fires, qu'encara seràn millós per desfersè de ses atlòtes casadores.

Si a les deu des dematí haguéssim pogut guaytà dins moltes cases, hauriam vist demunt cadires y sofàs una mala fi de canes de ròba fèta vestits, una partida de kilòmetros de flochs vermeys, grochs, y de coló de foch; demunt ses taules hauriam trobat la *trenza de sus cabellos*, y darrera sa butaca veuriam ses botines amb so tacó a'l mitx, perque a n'es parexa ses dònes d'avuy en dia no ténen es taló darrera de tot.

Ets almanachs de s' *Isleño* y des *Diari de Palma* estavan ben conformes que havia de fé bòn tèmps, però jò no m'fiava cap mica d'aquests parès, perque demunt Es Teix pujava una col-flòri tardana, y entre Randa y es Cap Blanch pasturavan ses *aureyes de Campos*, que sempre donan aygo dins tres dies. Figuraus quants de corets batejavan y quants de colls s'estirarian per mirá el Cèl. Amb un fil hauriau pogut aufagá moltes mares y fieses qu'esperavan sa processó per treura ets flochs y banderetes, per vèure s'estimat y es gènra qu'espera essè, per menjá vellanes, y ses beates per vèure es sèu confès tot vestit d'òr.

A un balcó des carré d'ets Oms guaytava un homo y una dòna que s'assemblavan còm tots es casats qu'ha més de vint àns que los fèran sa creu.

—Donaria un duret d'òr perque ploqués 'vuy decapvespre, (deya èll.)

—Y jò sis pessetes. Mos ha costat trenta duros es vestit nou de s'atlòta.

—No'u dich per axò, sinó per aquell *sabellí* que li fa la rúa: no vuy cagatintès dins ca-méua.

—Y jò voldria una brusca per sa téua

germana. Na Dorotea mos ne farà una còm un còvo.

—¿Que vòls dí?

—Qu'hey ha una bubòta que li va entorn.....

—¿Altra vegada?

—Y ella va a l'ayre.

—¡Però, si ja té coranta sis àns!

—Axò no fa.... Vos vé de casta. ¿Pòs messions que si jò'm moria te tornaries casá?

—Tira, dexta aná axò. ¿Y qui es èll?

—No'u sé; qualche republicanòt: ¡dú unes barbes!....

—Però voldria sèbre qu'es lo que li ha agradat a n'aquest homo, de Na Dorotea.

—¿Que li ha agradat de Na Dorotea? sa botiga y sa rebotiga y es pisos que té a sa Ferreria.

—No pòt essè altra còsa.

—Y se casará.

—Jò ley desbarataré també.

—Y tindrà infants.

—Tira.....

—¿Tira?... Y heu dexará a s'homo de vida; y sa téua fiya no'n tindrà rès.

—Però, ¡axò seria desfè sa casa!... ¡Si heu vèyan es vèys!

—Ja no li havian de dexá més que sa llegalita.

—Moltes mos n'haurá fètes passá aquesta germana méua.

—Quant no té estimat, té histèrich.

—Però jò ley desbarataré, còm sempre. Lo qu'impòrta ara es sèbre qui es, y que no parl amb èll fins que jò haja pogut fé es méu plá.

—Ydò, dignés qu'avuy el vorá; y, si vòlen, podrán parlá a sa carrera de sa processó: ténan cadires devant Sant Antòni, y èll s'hi acostará a donarli vellanes.....

—Ydò, no hey aneu.

—Si plòu.....

—Maldament no estiga més qu'ennigulat.

—¡Na Lluisseta tindrà un disgust!....

—Es p'es sèu bé.

—¡Dú un bull de sortí de llarch!.... ¡y está més garrida!.... tothom la mirará.

—Ja t'he dit que no vuy n'Eduardo.

—No tenses ánsia, homo.

—Y ja'u sabs: 'vuy no heu d'aná a sa processó.

—Jò n'estich tan interessada còm tú, per Na Dorotea: no m'li durán. ¡Bòn-Jesuset que plòga!

—Maldament no plòga.

—Si está molt ennigulat.

A sa mateixa hora, a n'es terrat de sa mateixa casa, una nina de sètze àns, primeta, moreneta, tota uys, deya amb ses mans plegades mirant sa col-flòri d'Es Teix que goxava per sa banda des Coll de Sòlle:

—¡Bòn-Jesuset que no plòga!

—Amen, (va dí una *jamona* fresca y de bona motlada, que mirava també sa tramuntana.)

—¿No tròba, tieta, que n'Eduardo es molt elegant?

—Y qu'estirá bé: ha dextat d'escriure y ja comensa a fé qualche correduría, y avuy Cort trèn més que Sant Antòni. No t'has d'ascoltá ton pare. ¿Y no tròbes també qu'es méu es un homo bèn fèt?

—A mi m'agrada n'Eduardo perque es primet.

—Y a mí s'altra perqu'es gran y gròs. ¡Té un ayre de músich majó! No sé lo qu'es, però pareix persona decent. Avuy decapvespre s'acostarán tots dos a donarnos vellanes. Em sab greu que no les puch trencá.....

—¿Creu que s'acostarán?

—Ja's de rahó. Avuy fas tú sa primera volada y jò sa darrera surada. Si avuy no se pòren acostá, ja fins a ses fèstes de carré.....

—¿Y si n'Eduardo em fa sa declaració que li he de dí?

—Que sí, que sí,.... bònno, primé has de fé un poch s'empagahida; després sa desmenjada amb talent..... tú mirem a mí, y ja veurás poch més ó ménos.....

—¡Y mumpare no'u voldrá!

—Tú ets pubila y no heu pòt dexá a un altra; y si jò no ténch infants, estarás bé. Ja't dich ara que dexaré fructuari s'homo, mentres no pas a segones nupcies y guard vida *vidual*. ¿No tròbes qu'es just?

—¿Y si plòu, tieta?

—No plourá.
—S'ennigula.
—Maldament estiga ennigulat has de volè sorti.

—¿Y si sa mamay no heu vòl?
—Si no heu vòl has de plorá. ¿Que encara no sabs fé sa llagrimeta?
—No, y ploraré de bõdeveres.
—Heu comprench ben bé: es *el primer amor*.

—¿Y es de vostè, tieta, també es es primé amor?

—No fiya méua; es méu es es selè: ton parè me n'ha desbaratats sis, per xuparmè s'espina; però, lo qu'es aquest.... Mos hem de casá totes dues es mateix dia.

—¿Y si sa mamay no vòl sortí de cap manera?

—Jò t'aniré ajuda. Si no bastan ses téues llágrimes, no téngues ánsia, jò faré s'atach de nirvis.

—¿M'ho promet, tieta?

—Y avuy será farest.

Sa tia y sa neboda devallàren à n'es pís, per comensá à fersè sa cóua, à prepará es *polvos* per emblanquinarsè sa cara; y Na Dorotea, per posá trèna nòva à n'es corsé, que l'havia de mesté ben doble aquell dia per aprimá sa cintura y resistí es batetx d'un còr encès amb so derré amor, qu'es molt més fòrt qu'es primé.

Amb aquests preparatius arribàren à la una y mitja, que les cridàren à diná; però es diná es un altra capítol aparte, que donarem dissapte que vé, si no tenim rès de nou.

(Continuará.)

NEMO.

ES REMEY DE SANTA EUGENIA.

1740.

I.

Ydò, axò era y no era,
Y que fàssa bòn viatge
La cadernéra. Heu de sèbre
Qu'aquesta història ò rondaya
Qu'intént contá amb quatre versos
Si está sa musa de gayta,
A Palma vá succehí
L'any mil y sètcent's coranta.
Si de Rondaya li don
Es nòm, sense que bé hey cayga,
Vos he de dí que ni aquesta,
Ni s'altra, ni totes quantes
Vos ne contaré, si Déu
Me dóna salut y mañes,
Son invencions, ni mentides
Ni còses imaginaries.
Tot son històries molt cèrtas
Qu'à llibròts véys tròb contades
Citant anys, méso's y dies,
Mostrant sitis, y nòms, y armes,
Y que'm propòs trèure à ròllo
Sense alterá una paraula,
Antes qu'es llibròts servescan
De berená per ses rates.

Ni estrañan si en papés véys
Qu'están plèns de pols y d'arnes,
Per matá vèssa y fastidi
Pás cap-vèspres y vetlades;
Perque'n ténch un caramull
De que'm va fé hereu un frare
Que los havia hereditat
Des cuyné d'un cèrt Ardiaca,
El qual Ardiaca sabia
Es reconcs de moltes cases,
Y trespava per arxius
Cercant ses notícies rares.
¡Quins maldecaps més inútils!
¡Quantes hòres mal gastades!
Coleccioná manuscrits,
Gordá procèssos y cartes
Perqu'ets altres pugan sèbre
Lo qu'à ca's veynat passava,
Tròb qu'es còsa de donetes
Y de gènt desenfeynada.
Ara es trabays son més útils
Y més profitosos: ara,
Amb sos sèllos de corrèns
Feym coleccions molt variades
Qu'à n'es sigles venidors
Donarán gran enseñansa
Sobre si es colós de Russia
Son méno's vius qu'es de Fransa,
O si es qui fá de Gran Turch
Té es nús à's mitx de sa cara.

Ydò, axò era... y perdona,
Lector, si ja m'en anáva
Fént digressions importunes
Que no't deuen fé cap falta.
Conech que ténch aquest vici,
Però perdona'l, qu'encara
Més que jò'l sòlen tení,
(Y ja n'he agafada un'altra.)
Més de dos predicadós,
y els escoltes, y els ho passes.
Y si qualche pich dú's pléts
(Déu no heu vulga) tal vegada
Trobarás curtes ses méues,
Qu'à la fi no't surten cares,
Mentres que ses des missè
Te dexarán sense calses.

Axò era una señora
Viuda, jove, nòble, guapa,
Que vivía tota sola
Y havia nòm Dona Bárbara,
Ja't basta axò, y no m'acuses,
Lector, des callá es llinatge,
Qu'hem de dexá qualche còsa
Per quant podré dá à s'estampa
Una segona edició
Corretjida y aumentada.
Es llinatge es lo de méno's;
Lo qu'impòrta es sòls que sápies
Qu'era nòble, que si no era,
Nem à un dí, de ses nou cases,
Quant amb ella les havian
Es séus criats, li envergavan
Un còp de vosa-mercè
Que'l sentían de La Sala.
¿Que t'en rius? No, ydò has de sèbre
Que tot axò que s'usa ara
D'excelències, señories,
Y tractaments qu'un se guaña
Fént feyna vil còm un mòro
Y à fòrsa de suá l'ánima,
Tot axò son tapadores
De misèri y d'altres taques,
Empèlts d'honors que no afèrran,
Y nobleses de quincalla.
Es voce-mercè es que dona
Llustre y betum, perqu'encara
Que no estiga à sa Novíssima,
Es qui de durlò té ganes,
No més logrant que ley digan

Ja pòt dí qu'à n'es séu abre
Hey té un Rey mòro à sa sòca,
Y un Príncep à cada branca,
Y un Sant à cada cimal,
Y à cada capoll un Papa.

Dona Bárbara era hermosa:
Jò l'he vista retratada
Y et dièh qu'era una belle'sa
De ses de primera classe.
Bòn garbo, bèna estatura,
Bòns costats, amples espatles,
Pit de mármol, còll de cera,
Boca petita, dénts nanes,
Morros prims, entretayats,
Homits, vermeys còm la grana;
Nás afilat, ampla front,
Uys nègres, pipèlles llargués,
Amb un caliu à cada un
Y una ròsa à cada galta.
Cútis transparent, d'aquell
Que dexa veure còm passa
Sa sanch circulant depréssa
Per entre ses vènes blaves.
Item més: un pèu de nina,
Una má còm sa d'un àngel,
Blanca, amb clotets à n'es núus,
Grasseta, molssosa y blana.
Item: brás fèt en es torn,
Ni molt gruxat ni molt magra,
Fí, redó, rosat, llustrós,
Còm no'l mòstra cap estatua.
No dirás, lector, m'assembla
Que viudetes de tal casta
S'en tròpian arreu, arreu,
Ni en surtan à cada passa.
Per últim, no he de dexá
Una còsa qu'olvidava:
Vint y cinch anys de fadrina,
Un any y mitx de casada,
Y dos de viuda. Total:
Vint y vuyt y mitx. No's gayre:
Un Napoleon reduyt
A sòus des que ja no passan.

Propòsit còls: ¿era rica,
Ara que de sòus parlavam?
Et diré: axò té dos tòclis;
Y per aclarirhó, falta
Prende ses coques d'enrèra
Y tení un poquet de calma.
Es séu dòt era molt curt,
Qu'à dòna que naix tan máca
Amb so dòt de s'hermosura
Si no li sòbra, li basta.
Bòno, ja'u veus: ets infants
No son tots uns, porque encara
Que tots, còm aquell qui diu,
Surtan d'uns matexos pares,
A cases de qui fa fé
Si es primé que naix es mascle,
Déu xupá més señório
Y surt més señó qu'ets altres:
Llavònses vé lo des tò,
Y des llustre de la casa,
Y es no dividí s'hacienda,
Y altres poderoses causes
Que fan precís un hereu
En molt de vént à sa flauta,
Y uns quants llegats que à n'es sòtil
Pénjan, si vòlen, ses barres.
Na Bárbara era famèlla
(Supòs que t'en fás es càrrech)
Y no era germá majó
(Còsa que tampòch estrañes).
Ergo... tot es dòt el duya
Amb so llinatge y sa cara.
El mon té remeys per tot,
Y còm sería una llástima
Qu'una atlòta hermosa y nòble
Visqués pòbre y miserable,

Rés còm cercarlí un partit
Que tengués pessetes llargues.
Un Don Pere la volia,
Més ella no'l s'escoltava,
Qu'era llétx còm un dimòni,
Amb un gèni de mil diables,
Viudo, amb un infant, avaro,
Y havia fét es xexanta.
Ja veus qu'aquest matrimoni
Tenia molts de socayres;
Però en càmbi el tal Don Pere
Podia oferí à na Bárbara
Dotze mil lliures de renda,
Molts de criats y criades,
Cotxo, llibres vermeyes
Plènes de botlins de plata,
Plegamins ben estentissos,
Bòns vestits, bones albaques,
Y una casa gran, suntuosa,
Amb columnes à s'entrada,
Amb armes en es portal,
Hòrt, capella, y moltes quadres
Forrades de catalufes,
Amb catifes, cortinatges,
Retrats de molts de Bishes,
Grans mirays, brillants aranes
Y banquillos de domàs
Y hasta y tot escaufa-panxes.
D'aquelles atlòtes joves
Qu'amb un véy xaruch se casan,
Se diu que no ténen còr,
Y jò dich qu'es qu'axí parla
No s'entén d'anatomia,
Perque si bé se repara
No es es còr, sinó es ventrey
Lo que'n aquestes fa falta,
Que ténen còr mes de dues
Heu demòstran à les clares
Quant després des matrimoni
Pégan qualque trossada,
Dant un nou plé à n'es xismosos
Y à Sant March un nou confrare:
Que sense ventrey nasquéran
Heu pròva s'estòyea calma
En qu'à prende se conforman
Sense asco, vòmits ni náuseas,
Dins es seus brassos d'espòses
Marits de papé d'estrassa.
Lo qu'es cèrt qu'es cap derré
S'hermosa de qui parlavam,
Tengués cò ò tengués ventrey
Ó sense una còsa ò s'altra
Se casá, molt si senhora,
Amb ses dotze mil de marres.

ALÍQUID.

(Seguirá.)

XEREMIADES.

Germanets. Lo que passa à Vallde-mosa no es per à sèbre ni per à contá.

Aquella vila, abans tan bona, tan tranquila, y tan segura, l'han convertida amb un desgavell complet quatre perdularis, quatre malcriats, quatre jovenòts que no ténen politxo.

Sa culpa no la ténen élls tots sòls, la ténen primerament sos pares que no los correjexan, ni castigán, ni los donan es bòn exemple y s'educació que neces-sitan; y la ténen en segon y principal lloch es Batle, es Síndich, es Retgidós, es Satx, es Civils, es jutge de pau y tots es qui ténen autoritat gròssa ó petita dins aquella vila; perque tol-leran

es seus criminals capritxos y compòrtan que fassan ses brutós que fan sense aplicarlos ets articles des còdich.

Avuy han fét un pané, demá farán un còvo.

¡Còm estám aquí! ¡Que som à Mallorca ó estam al Africa!

Qui no té mostatxos per fersè respectá que deix sa cadira y la don à n'es qui'n té; y fòra contemplacions de cap casta quantre es qui falta à lo que reclama sa lléy y sa tranquilidat des pòble.

Per avuy basta. Si un altra dia n'hem de torná parlá vos assegura L' IGNORANCIA que qualcú s'hi posará ses mans.

* *

Per una persona ben enterada des contracte que retgeix entre sa *Compañia des Ferro-carril* y sa *Sociedad Farinera Balear* hem rebut explicacions satisfactòries demostrantnos qu'es prèu de tras pòrt des tonells buyts desde Palma à n'es Pònt d'Inca, consignat à una *xeremiada* de dissapte passat, es segons tarifa acomodada à sa distancia y condicions establides per aquella *Sociedad*. Aquest prèu amb últim resultat, no vé à tení rés de barato ni pòt influhí dirèctament en sos valors de ses accions. Servesca de satisfacció à ses persones que demostràren interés en que se fés-sen públichs aquells datos.

Per sa nòstra part mos alegam de qu'ets interesos des *Ferro-carril* no téngan aquest motiu per aná de rota batuda.

* *

Sa funció celebrada dimars passat p'es *Conservatori Balear* no era vellada còm li deyan modestament, sinó que poria aspirá à un nòm més important per lo bé que va está, segons contan tots es qu'hey fóran.

Sentírem no podè assistí més que à una part, però sabem que tothom quedá satisfetíssim d'aquesta *Sociedad* que se sabó portá axí còm era d'esperá, y d'ets adelantos de tots es dexeblés y de s'entusiasme de tots es mèstres y demés qu'hey prenguéren part.

Que seguescan per aquest camí y trobarán dies de verdadera glòria y plaher tots es qui dedican ses séues hores perdudes à sa Música, un d'ets elements més poderosos per civilisá y moralisá un pòble.

* *

S'está formant una *Sociedad* dins Mallorca que donará uns resultats molt bons per aquells pòbres que perden son pare y sa mare ó no els han conegut may y per aquells que no pòden pendre ofici p'es seus curts recursos.

Aquesta *Sociedad* se propòsa tení una possessió ahont los puga enseñá de conrá y d'altres feynes de pagès, enseñantlos totes aquelles ciències que tant neces-saries son à s'agricultura y que tant

poch se cuydan d'estodiá es pagesos.

Déu fassa qu'aquesta hòna ideá pas envant y cont sa *Sociedad* qu'emprèn aquesta millora benèfica amb sa protecció des nòstro setmanari y de tots es seus redactós.

* *

Diumenge sa *Sociedad Arqueològica Luliana* se vá reuni y nombrá sa séua Junta directiva.

Procurarém tení al corrent à n'es nòstros lectors d'es trabays qu'em-prenge per cumplí lo bò que se té pre-parat.

À UNA NINA.

I.

Ahí jogaves
Nina garrida,
Amb tes germanes
Amb pau y ditxa.
Era un contento
Veurervos riure.
¡Oh! ¡Còm folgavan!
¡Oh! ¡Còm corriau!
A totes elles
Sobresorties;
Amb ta vivesa
Y amb ta alegría
Al mitx de totes
Te distingies.
Si à s'alborada
Es sòl axí,
Ja te tr bava
Dolsa y tranquila.
Felis, contenta,
Durant es dia
Te veyan sempre
Nina garrida;
Y à sa vel-lada,
Plèna de ditxa,
Es sò d'ets àngels
Tos uys cobríu
¡Oh! ¡Quan hermosa
Mè parexies!

II.

Llavòrs, nina hermosa,
De ningú fugies;
Y avuy que tes gracies
Son casi infinites,
Pues sou es téus uys
Centelletes vives
Que s'ànima abrasan
D'aquells que los miran.
Y qu'es ta boqueta
Flòreta molt fina
Y molt delicada
Que néctar destila.
¡Perqu'avuy te pòses
Axí empagahida?
¡Y perquè plorosa
Te vetx y sospires?
¡Y quant te dich còses
De mí futx esquivia?

D'aquesta mudansa
Que tant me contrista,
¡Me vòls dí la causa
Nineta garrida?

RAMIONS.

COVERBOS.

Una vegada un sastre que vivia à uns estudiets amb una finestreta que mirava à n'es carré, posà ses planxes demunt s'empatadó, mentres s'apareyava per passà unes salapes.

Amb axò, un d'aquests que se passetjan cercant ocasió de fè jochs de mans, guipà ses planxes, y passant ran, ran, de sa paret, pegà arpada à una, y.... però, cremava y li amollà més prést que no volia.

Es sastre que s'en havia temut va trèure es cap à sa finestra y vé aquell malanat que se xupava es dits, y li digué:

—¡Homo, ves alèrta! ¿no vèus que les ténch à refredà?

Si tots es capèlls y paraygos qu'es *Sócios de La Saupadora* pescan dins ses Iglèsies de Palma cremassin còm aquelles planxes... no serian à temps à posà òli de cremat.

* *

A una de ses taules que se pòsan à ses Iglèsies de Madrit es Dijòus Sant, havia un lletrero que deya axi:

«Llimosna p' ets *huérfanos* d' obrés mòrts en s'exercici de sa séua professió.»

Aprofitant un descuyt de sa senhora que gordava sa taula un atlotet mal vestit, s'hi acostà y va prende cinch duros.

Per sòrt el varen veure y l'agafaren. —¿Per què has prës aquests cinch duros? (li preguntà es jutge à ne qui el presentàren.)

—Perque còm diu es lletrero qu'aquells doblés son p' ets *huérfanos* d' ets obrés mòrts en s'exercici de sa séua professió, crech que m' pertenexan.

—¿Ton pare que morí d'aquest mòdo? —Sí, señó; anava p'es camins, y en s'exercici de sa séua professió, l'agafaren y el penjaren.

* *

Una vegada un señó Marqués havia de donà un gran diná à n'es seus amichs y va fè corre la veu p'es Mollet qu'à n'es pescadó que li dugués un anfós ó déntol molt gròs l'hey pagaria bé.

S'avis produhí es séu efècta y hey compareix à cas Marqués un jove pescadó, moreno, ben sapat y sá, amb un anfós que devia pesá un quintá.

—¿Que val? (preguntà es cuyné.) —Mostraulo abans à n'el señó Marqués, per sèbre si li agrada.

Van à n'es señó qu'es quedà admirat, y tornà à demanarli que digués lo que li havian de doná p'es peix que ley donarian tolduna fós lo que fós.

—Ydò, me donarán, (digué es pescadó,) cinquanta assòts amb una anguila de bòu y rës pús.

—¡Còm! cinquanta assòts! Axò si que es raro. ¿Y perque vòls que t' pégan? ¿No t'estimaries més pessetes?

—No señó. Jò m'enténch. Vuy cinquanta anguillades de bòu, de ses hònes.

Es señó tan empeniat el va veure, y que no s'en volia aná que no l's'hi donassen, cridà un criat y li fé doná es cinquanta assòts encarregant que no li pégassen fòrt.

Es pescadó es temps que los hi donavan contava y quant va essé à n'es vint y cinch, digué:

—Basta, señó. Jò ténch un *sócio*. Axò es es conta que m'tòca à mí; ets altres vint y cinch farà favó de donarlos à n'es mèu companero.

—¿Y qui es aquest companero?

—Es séu porté.

—¿Qu'es axò des porté? (digué es Marqués.)

—Jò ley contaré. Quant m'ha vist qu'entrava amb so peix, no m'ha volgut dexá passá fins que l'hi he hagut promés que la mitat de lo que me donarian seria per éll. Per axò no he volgut cobrá més que ses méues amitjes.

Es señó fé pujá es porté, li fé doná es vint y cinch *palos* que li tocavan de part en es negòci, y se cuydava de que pegassen fòrt.

Després de pagat es peix, va agafá dues unses y les va posá dins sa má des mariné perque anás à beure, y enjagá es porté perque volia pescá en terra.

* *

A Son Pere Andreu de Manacò hey llaurava un homo sòrt còm una rebassa y no volia que la gent heu sabés que fós sòrt. Un dia va veure un mercadé que amb un garrotet s'en venia cap à éll; y rallá d'aquesta manera:

—Aquest homo me preguntará d'ahont son es hòus, y jò li diré de Son Pere Andreu: llavò me dirá si aquesta figuera ha crescut molt, (heu midá y va havé crescut nòu pams): llavò també farà bò dir-mè si he llaurat molt; y jò li diré: d'aquí fins allá y d'allá fins aquí: també bastará volé sèbre si hey ha molta d'aygo dins aquest pou; (hey enfoná es garròt de ses corretjades, y va dí:) tota aquesta trossada.

Amb axò es mercadé ja va havé arribat y tenguéran aquesta conversa:

—Alabat sia Déu.

—Es hòus son de Son Pere Andreu.

—Bòna cóua teniu germá.

—Nòu pams ha crescuda de Sant Jau-me ensá.

—Mal llamp vos vulga rossegá.

—D'allá fins aquí y d'aquí fins allá.

—Vees si vos enfogaré aquest garròt per devall s'espina.

—Tota aquesta trossada.

* *

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Dos ases més tres ases fan cinch ases.*

SEMBLANSES.—1. *En que no es visible.*
2. *En que ténen potències.*
3. *En que té columnes.*
4. *En que té campana.*

TRIÀNGUL....—*Canon-Canó-Can-Ca-C.*

CAVILACIÓ....—*Montuiri.*

PREGUNTES....—1. *A una sangonera.*
2. *A un tintó.*
3. *Si's de gran estatura y té peu de bòu.*
4. *Es metge, es potecari y es fossó.*

FUGA.....—*Festes passades coques menjades*

ENDEVINAYA....—*Un abre d'un mòlt de vent.*

LES HAN ENDEVINADES:

Nòu:—*Un Llagost sense botadós.*

GEROGLIFICH.

J. SEUGITRA.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla la Santíssima Trinidad à s'andamio des rellòtge de La Sala?
2. ¿Y s'armònim de s'Iglesia de sa Vileta à s'orquestra des *Café del Rincon*?
3. ¿Y un nin de dos ans à un mòro?
4. ¿Y un confit à una locomotora?

X.

QUADRAT DE PARAULES.

Ompli aquests pichs amb lletres que llegides horizontal y verticalment, digan: sa 1.ª retxa, es nòm d'un poeta antiq; sa 2.ª, es nòm d'un abre; sa 3.ª, es particip d'un verb mallorquí; sa 4.ª, un sinònim d'*aniat*, y sa 5.ª, una casta de vent espresat en castella.

UN DESENFENYAT IGNORANT.

Un señó que té hòus hòrts dius Muro ha promés regalá una carabassa de ses més gròsses à n'es qui endevinará es siguent

PROBLEMA.

Hey havia una plassera que tenia à n'es séu trast una barra de ferro de coranta lliures de pès. Hey va aná un cá à menjarli lo que venia y ella li tirá sa barra amb tal fòrsa que la rompé en quatre bossins de tal manera que no hagué mesté pús es pèsos de vendre perque amb aquells quatre tròssos poria pesá d'una fins en coranta lliures: ¿Quantes lliures havia de pesá cada tròs?

ENDEVINAYA.

L'ajéuan, el bañan,
L'embrutan, l'estreñan,
L'aplegan, el eusan,
El tayan y el venen.

P.

(Ses solucions dissapte qui vé si som vius.)

30 ABRIL DE 1881.

Estampa den Pere J. Gelabert.